

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 4 listopada 2024 r.

Poz. 4606

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P- II.4131.2. 382 .2024 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 31 października 2024 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), art. 97a ust.2 i art.104 ust.3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz.1283 z późn.zm.)

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

-§6 w zakresie sformułowania „ w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane” uchwały Nr V/38/2024 Rady Gminy Chmielnik z dnia 30 września 2024r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunków odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat ,jak również trybu ich pobierania

Uzasadnienie

Rada Gminy Chmielnik na sesji w dniu 30 września 2024r. podjęła uchwałę Nr V/38/2024 w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunków odpłatności za te usługi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat ,jak również trybu ich pobierania.

Przeprowadzone przez organ nadzoru czynności nadzorcze pod względem legalności przedmiotowej uchwały wykazały, że wskazany w sentencji niniejszego rozstrzygnięcia zapis w sposób istotny narusza obowiązujące w tym zakresie przepisy .

Ramy prawne, które legitymują organ uchwałodawczy do podjęcia niniejszej uchwały w tej materii zawarte są w art. 97a ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Stosownie do tego przepisu rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całodobowego oraz warunki odpłatności za te usługi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Stanowienie aktów prawa miejscowego , a takim aktem jest badana uchwała, wymaga wykonania dyspozycji ustawowej w całości, aby taki akt mógł zostać uznany za zgodny z prawem. Niewypełnienie w całości dyspozycji przepisu upoważniającego lub przekroczenie jego zakresu stanowi naruszenie art. 7 Konstytucji, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jest to jedna z podstawowych zasad polskiego systemu prawnego. Oznacza ona, że organy władzy publicznej mogą działać tylko na podstawie prawnej, a normy prawne określają ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając jednocześnie ramy ich działania. Postanowienia zawarte w uchwale nie mogą wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia oraz powtarzać regulacji zawartych w przepisach wyższego rzędu.

Nie ulega wątpliwości, że organ administracji publicznej, jakim jest rada gminy, jest zobligowany do przestrzegania ściśle zakresu upoważnienia ustawowego do stanowienia przepisów prawa miejscowego, a zatem wszelkie jego działania muszą znaleźć oparcie w konkretnych regulacjach prawnych, przyznających mu określone kompetencje, które winien precyzyjnie wypełniać.

W § 6 ocenianej uchwały Rada Gminy Chmielnik postanowiła, że "Opłaty są wnoszone w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane, poprzez wpłatę należności na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chmielniku.

Tymczasem zgodnie z art. 104 ust. 3 w związku z ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wysokość należności z tytułu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, z tytułu opłat określonych przepisami ustawy oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń podlegających zwrotowi oraz terminy ich zwrotu ustala się w drodze decyzji administracyjnej. Ustawa wskazuje zatem wprost, że aktem właściwym do określenia terminu zwrotu wydatków za usługi opiekuńcze jest decyzja administracyjna. Organ stanowiący gminy nie jest więc właściwy do regulowania tej kwestii w akcie prawa miejscowego. Regulacja uchwały wkracza tym samym w zakres kompetencji innego organu - organu właściwego do wydawania decyzji, co zawsze należy traktować jako istotne naruszenie prawa powodujące stwierdzenie nieważności przepisu.

Ponadto, uregulowanie w akcie prawa miejscowego materii, która winna znaleźć się w indywidualnym akcie administracyjnym wydawanym w trybie postępowania administracyjnego, w sposób istotny wpływa na sytuację procesową adresata obu aktów. Adresat traci w ten sposób uprawnienia swoiste dla strony postępowania administracyjnego. Można przykładowo wskazać na różny sposób zaskarżenia decyzji administracyjnej (odwołanie) i aktu prawa miejscowego (skarga do sądu administracyjnego) i różny zakres praw i obowiązków procesowych z tym związanych. Także z tego względu wskazany fragment uchwały należy oceniać jako istotnie naruszający prawo.

Ponadto należy zauważyć, że zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego zawartego w art. 97a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania usług wsparcia krótkoterminowego świadczonego w formie dziennej i w formie pobytu całonocnego oraz warunki odpłatności za te usługi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Zatem ustawa o pomocy społecznej upoważnia radę gminy do określenia trybu pobierania opłat, co nie pozwala jednak na wprowadzanie do aktu prawa miejscowego treści, które zgodnie z ustawą winny znaleźć się w rozstrzygnięciu przybierającym inną niż powszechnie

obowiązujący akt normatywny formę prawną. Ustawa o pomocy społecznej wyraźnie rozdziela pojęcia trybu pobierania opłaty (art. 97a ust. 2) oraz terminu zwrotu opłat określonych przepisami ustawy (art. 104 ust. 1 i 3).

Z tych powodów organ nadzoru stwierdził, że **§6 w zakresie sformułowania „ w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane”** uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 97a ust. 2 i art. 104 ust. 3 w związku z ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 7 i art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, polegającym na przekroczeniu zakresu upoważnienia ustawowego poprzez określenie terminu zwrotu wydatków za usługi wsparcia krótkoterminowego, co należy do kompetencji organu właściwego do wydania decyzji administracyjnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Renata Piśła
Zastępca Dyrektora Wydziału Prawnego i Nadzoru